

Ecaterina PIHUROV

Imaginea Republicii Moldova în percepția turiștilor străini (în baza surselor mass-media): aspecte etnoculturale*

<https://doi.org/10.52603/rec.2023.34.11>

Rezumat

Imaginea Republicii Moldova în percepția turiștilor străini (în baza surselor mass-media): aspecte etnoculturale

În articol sunt prezentate părerile turiștilor străini despre Republica Moldova. În calitate de surse au fost utilizate vlogg-urile, în care străinii își înregistrează călătoriile. Au fost analizate aspectele etnoculturale. Imaginea creată de străini despre țara vizitată este obiectul de studiu al imagologiei. În ultimul timp s-a intensificat așa-numitul „turism negru” – vizitarea țărilor, cel mai puțin vizitate de străini. Din acest motiv, Republica Moldova devine o destinație dezirabilă pentru ei. Deși turiștii provin din diferite țări și diferite culturi, am observat unele idei repetitive despre țara noastră. Uneori aceste idei sunt stereotipuri. În sursele mass-media, despre Republica Moldova circulă mai multe păreri, fie pozitive sau negative: este o țară plictisitoare, o țară cu trecut sovietic, o țară aflată în spațiul lingvistic rus (străinii din Europa Occidentală au remarcat că aici te poți descurca cu puține cunoștințe de limbă rusă) etc. Unii străini au remarcat că, deși oamenii cunosc limba rusă, țara nu este bilingvă. O destinație mai dorită de străini este stânga Nistrului. Ei sunt fascinați de acest teritoriu cu o memorie sovietică accentuată. Alte destinații sunt orașul Soroca și UTA Găgăuzia.

Cuvinte-cheie: Republica Moldova, turiști străini, imagine, mass-media, aspecte etnoculturale.

Резюме

Образ Республики Молдова в восприятии иностранных туристов (по материалам СМИ): этнокультурные аспекты

В статье представлены мнения иностранных туристов о Республике Молдова. В качестве источников использовались видеоблоги, где иностранцы пишут о своих путешествиях. Были проанализированы этнокультурные аспекты. Образ, создаваемый иностранцами о посещаемой стране, является объектом изучения имагологии. В последнее время активизировался так называемый «черный туризм» – посещение стран, наименее посещаемых туристами. По этой причине Республика Молдова становится желанным местом пребывания для иностранцев. Хотя они являются представителями разных государств и культур, мы заметили некоторые повторяющиеся суждения о нашей стране, иногда являющиеся стереотипами. В источниках СМИ существует несколько мнений о Республике Молдова, как положительных, так и отрицательных: это скучная страна, страна с советским прошлым, страна, находящаяся в российском языковом пространстве (туристы из Западной Европы отмечали, что здесь можно обойтись незначительными познаниями в области русского языка) и т. д. Но неко-

торые иностранцы отметили, что, хотя люди и знают русский язык, страна не двуязычна. Более желанным местом посещения для иностранцев является левый берег Днестра. Они очарованы этой территорией с крепкой советской памятью. Другими пунктами назначения являются город Сорока и АТО Гагаузия.

Ключевые слова: Республика Молдова, иностранные туристы, имидж, СМИ, этнокультурные аспекты.

Summary

The image of the Republic of Moldova in the perception of foreign tourists (based on mass media sources): ethnocultural aspects

In this article, the opinions of foreign tourists about the Republic of Moldova are presented. The vlogs, in which foreigners register their travels, were used as sources. The ethnocultural aspects were analyzed. The image created by foreigners about the visited country is the object of study of imagology. Recently, the so-called “dark tourism” – i.e. the tourism to the least visited countries, has intensified. For this reason, the Republic of Moldova becomes a desirable touristic destination. Although the tourists come from different countries and cultures, there are noticed some repetitive ideas about our country. Sometimes those ideas are stereotypes. In the media, there are several opinions about the Republic of Moldova, either positive or negative: it is a boring country, a country with a Soviet past, a country in the Russian linguistic space (foreigners from Western Europe noted that here you can manage with little knowledge of Russian), etc. Some foreigners have underlined that although people here know Russian, the country is not bilingual. A more desirable destination for foreigners is the left bank of the Dniester. They are fascinated with this territory with a strong Soviet memory. Other destinations are the city of Soroca and ATU Gagauzia.

Key words: Republic of Moldova, foreign tourists, image, mass media, ethnocultural aspects.

Imaginea țării este obiectul de studiu al disciplinei numită imagologie. Conform cercetătoarei E. V. Papilova, obiectul de studiu al imagologiei se referă la studierea imaginii „altor” culturi, națiuni, țări, percepute ca „străine” de către subiectul receptor. Imaginea „străinului” este studiată ca stereotip al conștiinței naționale, adică o percepție durabilă, cu încărcătură emoțională, generalizată și figurativă despre „altcineva”, formată într-un mediu social-istoric determinat. Astfel, imagologia dezvoltă nu doar imaginea „străinului”, dar, datorită proceselor de recepție și evaluare, îl caracterizează și pe subiectul receptor, adică reflectă autoconștiința națio-

nală și propriul sistem de valori. Imagologia poartă un caracter interdisciplinar, sursele ei sunt limba, cultura, diferite tipuri de artă, literatura, folclorul, datele semioticii, etnolingvisticii, etnopsihologiei, etnografiei, etnologiei, culturologiei, istoriei, politologiei etc. (Папилова 2011: 31).

Principiul de bază în imagologie este opoziția binară „ai noștri – ai lor”. Tot ce este „al nostru” servește ca punct de pornire în perceperea și evaluarea a tot ce este străin. Spre exemplu, Vestul catolic este perceput de conștiința religioasă rusă în opoziție față de Rusia ortodoxă (Папилова 2011: 32-33).

Un concept răspândit în imagologie este stereotipul – percepții standard, durabile, puțin mobile despre o altă lingvocultură (altă etnie) și purtătorii ei (Иванова 2016: 76).

Stereotipurile nu trebuie să fie considerate un concept doar negativ. Stereotipurile pot fi atât pozitive, cât și negative. Stereotipurile joacă un rol important în cogniția socială, pentru că le permit oamenilor să categorizeze și, în acest mod, să simplifice lumea din jurul lor (Berger 2021: 17).

J. Leersen definește noțiunea de *etnotip* – atribuiți stereotipice ale caracterului național, iar imagologia, avându-și începutul în literatura comparativă, analizează articulațiile discursive ale unor astfel de caracterizări naționale, le studiază ca o dinamică cross-națională și dintr-un punct de vedere transnațional (Leersen 2016: 13-14).

În conturarea imaginii țării un rol important îl are brandul destinației. Turiștii care intenționează să viziteze o țară își creează un brand al destinației – niște seturi de așteptări calitative sau imagini ale destinației create înainte de vizita propriu-zisă. Brandul de destinație este creat din experiența lor proprie și brandul creat de marketologi (Manhas et al. 2016: 28).

Ca surse de cercetare au fost folosite vlogurile turiștilor care au vizitat Republica Moldova. Străinii provin din țările Europei Occidentale, din țări postsovietice, America Latină, SUA etc. În ultima perioadă, alegerea de către turiști a unor destinații mai puțin vizitate de străini este destul de pronunțată, mai ales când este vorba despre o țară sau regiune cu un trecut istoric dificil. De aceea și Republica Moldova apare mai des pe traseul acestor turiști.

În continuare vom urmări principalele idei care circulă în mass-media despre Republica Moldova și de care țin cont turiștii străini când întreprind o călătorie în țara noastră. Uneori aceste idei sunt stereotipuri. Principalele stereotipuri (care nu se referă

la aspectul etnocultural) sunt: Republica Moldova este o țară săracă, coruptă, de unde toți locuitorii vor să plece. Regiunea transnistreană este cunoscută în mediul online ca ultima republică sovietică sau ultimul bastion sovietic (de fapt, este un loc al memoriei sovietice, dar nu reprezintă un sistem politic).

Republica Moldova – o republică ex-sovietică. Chișinăul cu blocurile sale construite în perioada sovietică într-adevăr demonstrează un trecut sovietic. Adesea, anume trecutul sovietic îi determină pe străini să viziteze Republica Moldova. Pentru străinii din Occident, care nu au cunoscut sistemul comunist sovietic, este interesant să viziteze țările ex-sovietice, pentru ei acestea reprezentând niște destinații exotice. Mulți sunt impresionați de clădirile sovietice, chiar dacă ele sunt abandonate (clădirea fostului Hotel Național, fostul Observator) sau neglijate. În multe vlogguri, Chișinăul este un „muzeu în aer liber”, datorită patrimoniului arhitectural sovietic (Legenda 2023a; TheLifeOfJord 2019; Приехали! 2021).

Republica Moldova – o țară la granița dintre două culturi / două influențe – românească și sovietică (și rusă).

Mulți turiști constată că în afară de blocurile sovietice, construite în stil brutalist, mai există și clădiri din perioade istorice anterioare, majoritatea neglijate. Or nu toți au cunoștințe despre istoria acestui teritoriu și nu sunt conștienți că există construcții din perioada țaristă, dar și din perioada când Basarabia era o provincie a României Mari.

Construcțiile actuale, alături de clădirile istorice, creează o imagine haotică a capitalei. Unii străini constată că aici se observă îmbinarea a două culturi – română și rusă. Străinii observă că inscripțiile sunt în limba română, dar pentru comoditate și pentru a fi înțeles de toți sunt în limba rusă (Варламов 2021). Un englez a observat că în toate țările ex-sovietice este o stradă în numele poetului rus Alexandr Pușkin, precum a observat și în Chișinău (Justin 2022a). Un cuplu de turiști români a menționat că bisericile noastre sunt diferite de cele românești, se simte mult influența rusească în stilul construcției și în inscripțiile murale. Tot ei au constatat că străzile din Chișinău poartă numele unor personalități notorii din România (HaiHui 2022a). Într-adevăr, în Chișinău străzile poartă numele personalităților notorii atât rusești (și sovietice): Nicolae Zelinski, Alexei Șciusev, Vasili Dokucaev, Alexandr Pușkin ș.a., cât și românești: Mihai Eminescu, Veronica Micle, Octavian Goga, Vasile Alecsandri ș. a.

Niște englezi au relevat că Republica Moldova este o țară a contrastelor, din motiv că aici se vorbește o limbă de origine latină, ca în România, pe când tot estul Europei vorbește limbi de origine slavă (Matt and Julia 2022a).

Vizitând Piața Centrală din Chișinău (un obiectiv turistic al multor străini, pentru că acolo ei pot găsi produse naturale ce nu le găsesc în țările lor de baștină), un turist a observat că parcă se află în Asia, nicidecum în Europa (Tales 2021). Un alt turist a subliniat că procurarea mâncării din piețe este specifică pentru estul Europei (Justin 2022a).

Este evidentă influența dublă sovietică și română (Tales 2021; Vanegas 2022). Un străin latino-american a făcut paralela dintre Chișinău și Bogota, capitala Columbiei, care și ea se află la granița dintre două lumi – modern și vechi, iar Chișinăul este la mijlocul între două lumi – europeană și sovietică (Vanegas 2022).

Limba rusă – a doua limbă în stat? Statutul limbii ruse este neclar pentru cei veniți. Pe de o parte străinii înțeleg că pentru a vizita estul Europei și a se putea descurca aici sunt benefice cunoștințe minimale de limbă rusă. Se observă că inscripțiile la noi sunt în două limbi, uneori chiar trei (și în engleză) (JetLag 2021), iar alții notează că multe inscripții sunt în română, deși mulți știu rusa (Ramilla 2022). Unii percep limba rusă ca a doua limbă în stat (Tales 2021) și că limba principală e româna, că avem o istorie diferită de România. În România, inscripțiile sunt doar în limba română, aici sunt și în rusă (JetLag 2021). Alții au concluzionat că la noi se vorbesc două limbi, dar țara nu este bilingvă și limba rusă este vorbită doar cu străinii (На выезде 2023).

Un francez intervievat de noi, stabilit în satul Horodiște din raionul Rezina, a învățat doar limba română și nu a simțit necesitatea să învețe limba rusă. Cu consătenii el vorbește în română, pe care a învățat-o ușor, pentru că este din aceeași familie lingvistică a limbilor romanice ca și franceza.

Republica Moldova se aseamănă cu... Turiștii au ca scop să viziteze cât mai multe destinații și ei pot să compare țara noastră cu altele, să găsească asemănări și deosebiri. Un italian, care a studiat limba rusă la Moscova, spune că hotelul Cosmos se aseamănă cu căminul studentesc unde a locuit el (Legenda 2023a).

Un englez a menționat că marea diferență a Republicii Moldova, pe de o parte, și a României, Serbiei și Bulgariei, pe de altă parte, este că aici nu se resimte influența otomană, dar cea rusească. Chiși-

năul, în viziunea acestui străin, este diferit de București (Tales 2021). Această observație a străinului poate fi explicată prin trecutul istoric al acestor țări. În 1812, Basarabia a fost anexată la Imperiul Rus, care a influențat nu doar politic și economic, dar și cultural acest teritoriu. Pe când teritoriile României (Muntenia și Moldova până la Prut), Serbiei și Bulgariei au continuat să fie sub influența otomană. În urma Războiului Ruso-Turc din 1877–1878, România și Serbia au obținut independența față de Imperiul Otoman, iar Bulgaria și-a câpătat autonomia. Independența Bulgariei a fost proclamată în 1908. Din aceste considerente istorice, influența otomană în România, Serbia și Bulgaria este mai pronunțată și resimțită de acest călător.

Unii văd Chișinăul asemănător cu Odesa (Крaчки Ж 2023), Kiev (Thomas 2023), că multe pasaje subterane îl fac asemănător cu Moscova (Ramilla 2022). Pentru alții, Chișinăul nu se aseamănă nici cu Kievul, nici cu Moscova, este diferit (На выезде 2023). Este diferit în sens bun, este „cea mai stranie capitală” sau „capitala uitată din Europa” (Haley and Zach 2022a). Alții fac paralela cu Priștina, capitala Kosovo – „două cele mai urâte capitale europene” (Dabble 2021). Chișinăul este asemănător și cu un oraș provincial portughez.

Pentru un american stabilit în Republica Moldova, cultura moldovenească se aseamănă cu cea greacă, mai ales în modul cum se dansează hora (Living 2021). Doi turiști români, vizitând Găgăuzia, au constatat că găgăuzii, cultural, seamănă și cu românii (HaiHui 2022b).

Mâncarea și vinurile. Republica Moldova este cunoscută străinilor mai ales pentru mâncarea gustoasă și vinăriile Mileștii Mici, Cricova ș. a. Un englez a observat că la noi se crește porumbul și se gătește mămăliga – asemănătoare cu polenta din Italia, struguri, ulei de floarea-soarelui. Mâncarea tradițională sunt și plăcintele, iar cea mai consumată carne este cea de porc (Justin 2022a).

Un alt străin a observat că sarmalele și mămăliga sunt o tradiție în Moldova, România și Ucraina (Thomas 2023). Unii vorbesc stereotipic că la noi se bea mult vin (World 2019a). O deosebire remarcată între partea dreaptă și stângă a Nistrului este că în partea dreaptă se produce preponderent vin, iar în partea stângă a Nistrului – divinul (Justin 2022a).

Într-un articol jurnalistic în care au fost chestionați străini din diferite țări despre cunoștințele lor despre Republica Moldova, majoritatea a răspuns că țara noastră este cunoscută pentru vinurile și vinăriile subterane – Cricova și Mileștii Mici, dar și

mâncarea tradițională gustoasă (mămăliga, brânza de oi, învârtitele) (Что знают 2015).

Regiunea transnistreană – ultimul bastion sovietic / ultima republică sovietică.

Străinii fac distincția dintre partea dreaptă și partea stângă a Nistrului. Deși este parte a Republicii Moldova, regiunea transnistreană îi atrage pe străini prin cantitatea de simboluri sovietice, prin poziția lor separatistă și prin faptul că are toate semnele unui stat (guvern, valută, stemă), dar nu este de fapt un stat, e o regiune nerecunoscută. În ultimii ani, în tendințele turismului crește valoarea turismului negru – vizitarea țărilor cu cel mai mic număr de turiști sau a astfel de regiuni cu statul juridic neclar și cu un trecut istoric dificil.

Nu este de mirare că străinii compară dreapta și stânga Nistrului, deși total conștienți că regiunea transnistreană este o regiune nerecunoscută a Republicii Moldova.

Dacă în partea dreaptă a Nistrului este remarcabil faptul că bășinașii nu apreciază trecutul sovietic și „parcă se rușinează de el”, patrimoniul sovietic este neglijat, simbolurile sovietice sunt șterse, statuia lui Lenin mutată din centrul capitalei într-un parc, atunci în partea stângă a Nistrului se întâmplă contrariul. Statuia lui Lenin este prezentă pe strada principală a fiecărei localități. Limba rusă este utilizată în administrație, societate, iar limba română este puțin cunoscută (Варламов 2021; Legenda 2023b; Matt and Julia 2022b).

Străinii au chiar un interes mult mai mare să viziteze regiunea din stânga Nistrului. Majoritatea consideră eronat că această republică separatistă și-a păstrat regimul sovietic, pe când acolo este vorba mai mult de nostalgie față de trecutul sovietic (Matt and Julia 2022b). Stânga Nistrului este de asemenea considerată *muzeu în aer liber*, doar că aici patrimoniul sovietic este păstrat, îngrijit.

Mulți asociază regiunea transnistreană cu Rusia (Matt and Julia 2022b; Legenda 2023b) sau Ucraina (Legenda 2023b). Străinii observă că este evidentă influența rusească în regiune (HaiHui 2022b) sau a propagandei ruse (World 2019b). Prezența monumentului Ecaterinei a doua într-un parc din Țiraspol l-a determinat pe un israelian să constate că aici cultura rusă este demult impregnată (The Salukie 2021).

Regiunea transnistreană este adesea întâlnită în mediul online ca „țară care nu există” sau „țară care oficial nu există”, „rezervație a Uniunii Sovietice”, „ultima republică sovietică / ultimul bastion sovietic”, „o Uniune Sovietică falsă”, „muzeu viu al Uni-

unii Sovietice”. Străinii vin aici pentru „o autentică experiență sovietică” (Justin 2022b). Este „un loc unic, cu memorie sovietică” (Haley and Zach 2022b).

Sunt și din acei care nu au ținut cont de acest stereotip și au constatat că „regiunea transnistreană seamănă mai mult cu un «muzeu al anilor '90 (лихие девяностые)»” (Варламов 2021) și că „nu a fost un șoc cultural sovietic” (HaiHui 2022c).

Din punct de vedere etnolingvistic, străinii observă că se vorbește, preponderent, în limba rusă. Ei cunosc statisticile că în stânga Nistrului locuiesc mulți ruși, ucraineni, moldoveni și că războiul transnistrean a început și din motive etnice (pe lângă cauzele politice de ordin intern și extern).

Un englez a spus că aici sunt trei limbi oficiale (rusa, ucraineana și „moldoveneasca”), ca în Elveția (Justin 2022b), însă lucrurile stau desigur, cu totul altfel decât în Elveția.

Din punct de vedere etnocultural și etnolingvistic se mai disting două teritorii: *UTA Găgăuzia* și or. *Soroca* (cu populația numeroasă de romi de pe Dealul Țiganilor).

UTA Găgăuzia îi impresionează pe străini prin apropierea culturală față de turci, găgăuzii fiind un popor turcic. Limba găgăuză este o limbă turcică. În mass-media, interesul pentru acest teritoriu este amplificat de paradoxul: găgăuzii sunt un popor de origine turcică, vorbind o limbă turcică, însă de religie creștin-ortodoxă și cu un atașament față de Rusia.

Pe de o parte, dominația limbii ruse și influența rusească este evidentă. Pe de altă parte, *UTA Găgăuzia* se află în zona de influență culturală a Turciei. Aceasta finanțează studierea limbii găgăuze, ca ea să nu devină o limbă pe cale de dispariție (Al Jazeera 2020). Originea turcică în combinație cu religia ortodoxă este un paradox pentru străini (Don't Look 2022).

Un turist venit din Turcia nu a găsit dificultăți lingvistice când a discutat în limba turcă cu localnicii găgăuzi (Arda 2022).

Alți străini au remarcat că există asemănări cu cultura română, deși există deosebiri în portul tradițional, în muzică, dansuri (HaiHui 2022b). În România, de asemenea, există o populație mică de găgăuzi. Alți turiști români au concluzionat că găgăuzii sunt „turci vorbitori de rusă de lângă România” (Cristi și Ralu 2023).

Dealul Țiganilor din or. *Soroca* impresionează nu atât prin aspectul etnocultural, cât prin obișnuința romilor de a construi castele cât mai somptuoase

înconjurate de sărăcie („дворцы среди нищеты”) (Варламов 2021). Străinii vor să afle cum trăiește acest popor enigmatic, care rămâne totuși neasimilat de societate și a cărui mod de viață rămâne neînțeleas atât de localnici, cât și de străini.

În linii generale, iată care imagine a Republicii Moldova o formează străinii:

a) Republica Moldova este o țară postsovietică, aflată în tranziție spre nou, modern. Trecutul sovietic este perceput ca vechi, demodat. Semne ale acestuia sunt numeroasele clădiri din perioada sovietică. De aceea mulți străini percep atât Chișinăul, cât și Tiraspolul (ba chiar și întreaga regiune transnistreană) ca și „muzee în aer liber”.

b) Regiunea transnistreană – ultimul bastion sovietic. Majoritatea străinilor care călătoresc în țara noastră au un interes mult mai mare să viziteze stânga Nistrului, care este un „loc al memoriei sovietice”, „ultimul bastion sovietic”, „ultima republică sovietică”. Nu toți străinii înțeleg că în această regiune este vorba mai mult de memorie sovietică, cu păstrarea și perpetuarea simbolurilor sovietice, dar nu este vorba de regim sovietic.

Puține cunoștințe despre conflictul transnistrean deținute de turiști îi fac să înțeleagă că o cauză a conflictului transnistrean a fost cea etnică – stânga cu populație majoritară de ruși și ucraineni nu a fost de acord cu tendințele unioniste din dreapta Nistrului, unde locuiau prioritar moldovenii.

Ei observă că în partea dreaptă se vorbește mai mult limba română, iar în partea stângă – limba rusă. Influența Federației Ruse se observă peste tot în această regiune.

c) În partea dreaptă a Nistrului mulți străini care cunosc rusa se pot descurca, dar concluzionează că e mai puțin vorbită, că țara nu este bilingvă.

d) Un teritoriu vizitat de străini, ce impresionează nu prin aspectul etnolingvistic, ci printr-un aspect etnocultural, este Dealul Țiganilor din or. Soroca, unde cei mai înstăriți romi și-au construit cele mai extravagante locuințe, copii ale Teatrului Bolșoi din Moscova, ale Capitoliului din SUA și multe altele.

e) Găgăuzii, concentrați în UTA Găgăuzia și având o origine turcică, impresionează pe străini prin paradoxul – sunt un popor de origine turcică, dar de religie creștin ortodoxă. Limba găgăuză este apropiată de limba turcă. Din păcate, găgăuzii o vorbesc tot mai puțin și dau preferință limbii ruse, din cauza tendințelor pro-ruse ale regiunii.

f) În linii generale, Republica Moldova îi surprinde plăcut pe străini (cu excepția unora). Unii

concluzionează că este o țară subestimată, că ar trebui să fie mai des vizitată. Republica Moldova are ce oferi străinilor. Aici se poate dezvolta turismul vinicol și cel alimentar, țara noastră este vestită prin vinurile ei apreciate în lume și prin mâncarea tradițională gustoasă.

Notă

*Acest articol a fost elaborat în cadrul proiectului: „Evoluția tradițiilor și procesele etnice în Republica Moldova: suport teoretic și aplicativ în promovarea valorilor etnoculturale și coeziunii sociale” / 20.80009.1606.02.

Referințe bibliografice

Al Jazeera 2020. Al Jazeera English. Why Moldova's Gagauzia matters to Russia and Turkey? <https://www.youtube.com/watch?v=cLkAUN9qyqA> (vizitat 11.08.2023).

Arda 2020. Arda Pazır. Забытые Турки! Мой первый день в Гагаузии. / Zabytye Turki! Moj pervyj den' v Gagauzii. <https://www.youtube.com/watch?v=oWOMm9qeVl0> (vizitat 12.08.2023).

Berger S. 2021. Confronting the Other / Perceiving the Self. În: National Stereotyping, Identity Politics, European Crises. Series: Studia Imagologica. Vol. 27, p. 15-30. <https://brill.com/display/title/57145> (vizitat 13.07.2023).

Cristi și Ralu. 2023. Tara de la granița ROMÂNIEI ce a existat doar 5 zile! Cea mai ciudată zonă e Europei, Găgăuzia. <https://www.youtube.com/watch?v=5hE9rczqfZg&t=3s> (vizitat 14.06.2023).

Dabble 2021. Dabble and Travel. Is This Europe's UGLIEST Capital CITY?! Chisinau, Moldova! <https://www.youtube.com/watch?v=VaHUYUTsY-KE&t=178s> (vizitat 14.07.2023).

Don't Look 2022. Don't Look East. The nation in Europe you haven't heard of (and why it matters NOW). <https://www.youtube.com/watch?v=Ril-hdy7A9A&t=1s> (vizitat 20.04.2023).

HaiHui 2022a. HaiHui în doi. Prima impresie despre Republica Moldova! Viața reală în Chișinău (prețuri, cazare și mâncare). <https://www.youtube.com/watch?v=ZMyIUQaMiCE> (vizitat 01.08.2023).

HaiHui 2022b. HaiHui în doi. Am ajuns în Găgăuzia: fața mai puțin știută a Moldovei (limba pe cale de dispariție). <https://www.youtube.com/watch?v=MoK7OdG7ZIU&t=285s> (vizitat 04.04.2023).

HaiHui 2022c. HaiHui în doi. Am trecut granița în Transnistria, „țara” care nu există pe harta lumii! <https://www.youtube.com/watch?v=-1CIsqBo4CI> (vizitat 02.04.2023).

- Haley and Zach. 2022a. Inside the European capital city with no tourists. <https://www.youtube.com/watch?v=glmP-DG0F4w> (vizitat 02.08.2023).
- Haley and Zach. 2022b. How to be a tourist in the Fake Soviet Union. <https://www.youtube.com/watch?v=vCJJtYQfQI4> (vizitat 02.08.2023).
- JetLag 2021. JetLag Warriors. First Impressions of Chisinau, Moldova. <https://www.youtube.com/watch?v=cqTZJUlJQrk> (vizitat 17.09.2023).
- Justin 2022a. Justin Eastern Europe. I visited a market in Europe poorest country. <https://www.youtube.com/watch?v=QRNH0t4K27o> (vizitat 16.08.2023).
- Justin 2022b. Justin Eastern Europe. A brit visiting the last remaining Soviet republic – Tiraspol, Transnistria. <https://www.youtube.com/watch?v=asW4YzOUVIO> (vizitat 19.03.2023).
- Leersen J. 2016. Imagology: On using ethnicity to make sense of the world. În: *Iberic@l*, no. 10 Automne, p. 13-33. <https://iberical.sorbonne-universite.fr/wp-content/uploads/2017/02/Iberic@l-no10-automne-2016-Final.pdf> (vizitat 17.08.2023).
- Legenda 2023a. Dave Legenda. 24 ore nella città più deprimente d'Europa. <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=8d4Eue-sAMsM&t=4s> (vizitat 17.06.2023).
- Legenda 2023b. Dave Legenda. 24 ore in una regione separatista Russa in piena Europa. <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=kJJO-SljsezY> (vizitat 20.04.2023).
- Living 2021. Living in Moldova with Djulieta. Basil Nikas – The American who moved to Moldova with no regrets. https://www.youtube.com/results?search_query=basil+nikas+moldova+djulieta (vizitat 17.08.2023).
- Manhas P. S. et al. 2016. Role of tourist destination development in building its brand image: A conceptual model. In: *Journal of Economics, Finance and Administrative Science*, no. 21, p. 25-29. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2077188616000044?via%3Dihub> (vizitat 21.06.2023)
- Matt and Julia. 2022a. Traveling to the country everyone is trying to leave. <https://www.youtube.com/watch?v=mrc1ihZ4Iac> (vizitat 24.07.2023).
- Matt and Julia. 2022b. This “Country” is the last stronghold of the Soviet Union (Transnistria). <https://www.youtube.com/watch?v=Psj2StH03GY> (vizitat 25.04.2023).
- Ramilla 2022. Ramilla de Aventura. El País Menos Visitado De Europa. https://www.youtube.com/watch?v=_0omfol-Tw&t=17s (vizitat 01.06.2023).
- Tales 2021. Tales from the Road. What's Going On in MOLDOVA | Is it Safe? Is it Cheap? <https://www.youtube.com/watch?v=MFtOxqdA-4Gs&t=4s> (vizitat 20.06.2023).
- TheLifeOfJord. 2019. Arriving to Chisinau – First Impressions of Moldova. <https://www.youtube.com/watch?v=JnK9Bf675PM&t=741s> (vizitat 18.08.2023).
- The Salukie. 2021. Illegal Tourist in Transnistria. <https://www.youtube.com/watch?v=vmA-o0ch94P0> (vizitat 15.07.2023).
- Thomas 2023. Thomas William Travel. Visiting Chisinau Moldova in 2023. <https://www.youtube.com/watch?v=hHkcqOYAAfY&t=849s> (vizitat 15.07.2023).
- Vanegas. 2022. Xavi Vanegas. MOLDAVIA! Como es su capital? – CHISINAU. https://www.youtube.com/watch?v=lb0NRpplw_4 (vizitat 03.06.2023).
- World 2019a. World Towing. Why Visit Moldova? | The Least Visited Country In Europe. Vlog Ep 154. <https://www.youtube.com/watch?v=29cRmNK9Bks> (vizitat 03.06.2023).
- World 2019b. World Towing. The Soviet Country That Does Not Exist! | Transnistria Vlog. Ep 155. <https://www.youtube.com/watch?v=hMLOJt-sryPo> (vizitat 03.06.2023).
- Варламов И. 2021. Молдова: самая нищая страна Европы. Олигархи, бедность и мечты о Евросоюзе. / Varlamov I. 2021. Moldova: samaya nishchaya strana Evropy. Oligarkhi, bednost' i mechty o Evrosoyuzе. <https://www.youtube.com/watch?v=ZQw1ebJjZvE&t=1051s> (vizitat 24.02.2023).
- Иванова А. Д. 2016. О понятийном аппарате современной имагологии. În: *Вестник Вятского государственного университета*, № 11, с. 74-78. / Ivanova A. D. 2016. O poniatijnom apparate sovremennoj imagologii. In: *Vestnik Viatskogo gosudarstvennogo universiteta*, no. 11, s. 74-78. <https://cyberleninka.ru/article/n/o-ponyatijnom-apparate-sovremennoj-imagologii/viewer> (vizitat 16.07.2023)
- Краски Ж. 2023. Краски Ж. Турция Life. Как живет Кишинев сейчас? Вкусная еда и Фэт-Фрумос. / Kraski Zh. 2023. Kraski Zh. Turciia Life. Kak zhivet Kishinev seychas? Vkusnaia eda i Fet-Frumos. <https://www.youtube.com/watch?v=yokpSh0COFq> (vizitat 12.08.2023).

На выезде. 2023. Кишинев на первый взгляд. / Na vyezde. 2023. Kishinev na pervyj vzglyad. https://www.youtube.com/watch?v=5M6cWdP_zwQ&t=30s (vizitat 13.08.2023).

Папилова Е. В. 2011. Имагология как гуманитарная дисциплина. În: Вестник МГГУ им. М. А. Шолохова. Филологические науки, № 4, с. 31-40. / Imagologiia kak gumanitarnaia disciplina. In: Vestnik MGGU im. M. A. Sholokhova. Filologicheskie nauki, no. 4, s. 31-40. <https://cyberleninka.ru/article/n/imagologiya-kak-gumanitarnaya-distsiplina/viewer> (vizitat 08.08.2023).

Приехали! 2021. МОЛДОВА – это нельзя пропустить в путешествии! Уникальные виноградники, замки и сказочная еда! / Prie-khali! 2021. MOLDOVA – eto nel'zia propustit' v puteshestvii! Unikal'nye vinogradniki, zamki i skazochnaia eda! <https://www.youtube.com/watch?v=BYNSXjFmQYw&t=609s> (vizitat 20.08.2023)

Что знают. 2015. Что знают иностранцы о Молдове: маленькая страна с самыми большими в мире винными подвалами и самими красивыми девушками. / Chto znaiut. 2015. Chto znaiut inostrancy o Moldove: malen'kaia strana s samymi bol'shimi v mire vinnymi podvalami i samimi krasivymi devushkami. <https://www.kp.md/daily/26385/3263732/> (vizitat 17.08.2023).

Ecaterina Pihurov (Chișinău, Republica Moldova). Cercetător științific, Centrul de Etnologie, Institutul Patrimoniului Cultural.

Екатерина Пихуров (Кишинев, Республика Молдова). Научный сотрудник, Центр этнологии, Институт культурного наследия.

Ekaterina Pihurov (Chisinau, Republic of Moldova). Researcher, Center of Ethnology. Institute of Cultural Heritage.

E-mail: ecaterinaoprea92@gmail.com

ORCID: 0009-0004-5465-5245